

Utoqqaat illuat Uganartog

4. juli 2022

All. nr./brevnr.:

2021-900-0005-21

Sull./sagsbeh.: MS/AG/jh

Paaqutarinniffimmi Uganartumi misissuineq

1. Aallaqqaasiut

Paaqutarinniffimmi Uganartumi (matuma kingornatigut Uangartumik taaneqartartussami) Ilulissaniittumi misissuineq siumut ilimasaarutigineqareersimasoq Inatsisartut Ombudsmandeqarfiannit misissuiartortunit 16. aamma 17. marts 2022-mi ingerlanneqarpoq. Misissuineq taanna Ombudsmandeqarfiup ataatsimut sulineranut ilaatillugu ingerlanneqarpoq, taamaalillunilu naammagittaalliummik aalajangersimasumik tunngaveqarani misissuinerulluni.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia pillugu paasissutissat nalunaarusiamut ilanngussamiittut innersuussutigaaqka.

Misissuiartortut tassaapput fuldmægtig Amalie Gustafsson, fuldmægtig Monica Schnügger aamma oqalutsi/nutserisoq Gerda Kreutzmann Ombudsmandeqarfimmeersut.

Misissuinermi eqqartorneqartut ilaannaat nalunaarusiami matumani ilanngunneqarput.

Uganartog aamma kommunip ingerlatsivia nalunaarusiaagallartoq pillugu oqaaseqaamminnik saqqummiussinissaminnut periarfissinneqarput. Avannaata Kommuniata oqaaseqaatai 9. juni 2022-mi tiguakka. Uganartup oqaaseqaatai 21. maj 2022-meersut kommunip oqaaseqaataanut ilanngunneqarsimapput. Oqaaseqaatit taakku nalunaarusiami pisariaqarneranut annertutigisumik ilanngunneqarput.

Kommunip tunngaviusutigut oqaatigaa quppersagaaraq tikilluaqqusinnermut tunngasoq atorneqarunnaarsimasoq. Kommunip tamatumunnga atatillugu oqaatigaa quppersagaaraq tikilluaqqusinnermut tunngasoq nutaaq pisortaqtigiinnit suliarineqartoq, tasanilu pissutsit Ombudsmandip uparuagai ilanngullugit eqqarsaatingineqarsimasut, taamaalillunilu quppersagaaraq taanna inatsisiliornermut naapertuuttunngortinneqarsimaluni.

2. Misissuinerup piareersarneqarnera ingerlanneqarneralu

Unganartuq misissuiartussamaarnermik oqarasuaatikkut 8. februar 2022-mi kallerrinneqarpoq, misissuinerlu pillugu paasissutissat amerlanerusut allakkatigut 9. februar 2022-meersutigut tigullugit. Unganartuq tamatumunnga atatillugu qinnuigaara sulisut, najugaqartut ilaqutaasullu tamaasa misissuissamaarnermik misissuiartortunillu oqaloqateqarnissamut periarfissaqarnerannik ilisimateqqullugit.

Kommunip ingerlatsivia misissuiartussamaarnermik e-mailikkut 9. februar 2022-meersukkut ilisimatinneqarpoq. Ingerlatsiviup misissuinerup ilaani erseqqinnerusumik isumaqatigiissutigineqartuni peqataasinnaanera tamatumunnga peqatigitillugu neqeroortugaara, ingerlatsivillu qinnuigalugu tamanna kissaatigiguniuk tamatumunnga ilisimateqqullunga. Ingerlatsivimmit tamatumunnga atatilugu tusagaqanngilanga.

Paaqqinniffik najugaqartullu pillugit allakkatigut paasissutissat assigiinngitsut misissuineq sioqqullugu Unganartumit tiguakka.

Unganartumi pisortaqtigiit sinniisaat tassaasut pisortaq, taassuma tullersortaa immikkoortorta qarfiullu pisortaa ataaseq misissuiartortunit misissuinerumi oqaloqatigineqarput. Taakkua saniatigut sulisut qulingiluat, najugaqartut 21-t ilaqutaasullu 18-it misissuiartortunit ataasiakkaarlugit oqaloqatigineqarput.

Unganartup initai misissuiartortunit aammattaaq misissorneqarput.

3. Unganartuq pillugu ataatsimut oqaatigisassat

Unganartuq Avannaata Kommuniata paaqqutarinniffiutigaa Ilulissaniittoq.

Paaqqutarinniffik aalajangersimasumik najugaqartunut 51-inut inissaqarpoq.

Unganartuq marlunnik nalinginnaasunik immikkoortortaqaqarfeqarpoq, puigortunngortunut sullissiveqarluni kiisalu matoqqasunik arlalinnik inissiaateqarluni. Unganartup pisoqartaa 1956-imiilli atorneqalersimasoq Pakkutamik taaguutilik, aamma nutaanerusortaa 2000-imiilli atorneqalersimasoq Qupannavaanik taaguutilik.

Unganartumi aalajangersimasumik najugaqartut misissuinerup nalanaani 51-iupput.

4. Ombudsmandip pingaarnerusutigut naliliinera

Pingaarnerusutigut paasisara unaavoq Unganartuq ataatsimoortarfittut immikkoortortaqaqarfinnik nuannersunik avatangiisinillu angerlarsimaffippalaartunik najugaqartut toqqissisimanermik misigisaqarfigisaannik neqerooruteqartoq.

Paasisara aammattaaq unaavoq Unganartumi pisortaqtigiit najugaqartut pisariaqartitaannut naleqqussarusussuseqarnermik takutitsisut, ilaatigut najugaqartut ullup qanoq ilinerani uffarusunnerlutik namminneq aalajangiinissaannut periarfissiinermikkut. Aammattaaq paasisara unaavoq paaqqutarinniffimmi pisortaqtigiit sulisullu suliassatik tunniusimallutik unneqqarillutillu isumagigaat kiisalu najugaqartunut pissaanermik sapinngisamik atuinaveersaarluinnarnissaq pisortaqtigiit sulisullu eqqumaffigigaat.

Kiisalu paasisara unaavoq Unganartup najugaqartut amerlasuunik assigiinngisitaartunillu susassaqartinneqartarnissaat aqqissuuttaraa.

Pissutsit arlallit oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga. Taakku tulliuttuni imm. 5-imit 12-imut allaaserineqarput.

5. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginneq

5.1. Unganartuq e-mailinni 9. februar 2022-meersumi ilaatigut qinnuigaara najugaqartunut pissaanermik atuisarneq pillugu tunaartarisassami assilineri uannut nassiuteqqullugit. Unganartuq sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 7. marts 2022-

mi oqaloqateqarnermini akivoq paaqqutarinniffik pissaanermik atuisarnej pillugu tunaartarisassaqaanngitsoq.

Pisortaqatigiit misissuinerimi itisilerillutik nassuiaatitut oqaatigaat paaqqinniffik pissaanermik atuisarnej pillugu allassimasunik tunaartarisassaqaanngitsoq, uanngali paasinninnera unaavoq sulisut najugaqartunut pissaanermik sapinngisamik atuinaveersaarluinnarnissaannik ilitserorneqartartut.

Pisortaqatigiit misissuinerimi aamma oqaatigaat sulisut najugaqartunut pissaanermik atuineq ajortut. Pisortaqatigiilli pisut arlallit pissaanermik atuiffiusimasut oqaloqatigiinerup ingerlanerani eqqaavaat. Pisortaqatigiit ilaatigut pisoq eqqaavaat, tassanilu sulisut marluk najugaqartoq quup aqputaata (kateter) taarserneranut atatillugu aalajangerlugu tigummisimavaat.

Sulisut amerlanerpaartaasa misissuiartortunit oqaloqatigineqartut oqaatigaat paaqqutarinniffinni pissaanermik atuisoqartartoq. Sulisup oqaatigaa angutit najugaqartut nangii unnuakkut taarserneqartussat pissaanermik atuiffigineqarajuttartut. Sulisup allap pisoq tassunga assingusoq oqaluttuaraa, tassanilu najugaqartoq alla pissaanermik atuiffigineqarsimalluni.

Paasisara unaavoq pisut taakkua arlaannaalluunniit nalunaarutigineqarsimanngitsoq.

Pisortaqatigiit oqaatigaat pissaanermik atuisarnej pillugu inatsimmi malittarisassat kiisalu nalunaarutiginninnermi immersugassat tassani atugassatut sularineqarsimasut nalunngikkitik, nalunaarutiginninnermili immersugassat taakku sulinerimi atornejanngitsut. Sulisut arlaannaalluunniit pissaanermik atuisarnej pillugu inatsimmik ilinniartinneqarsimanngilaq, sulisulli arlallit nalunaarutiginninnermi immersugassaqaarnera nalunngilaat.

Pisortaqatigiit aammattaaq oqaatigaat pissaanermik atuisarnej pillugu paasissutissat amigaatigigitik.

5.2. Utoqqaat illuanni pisunik najugaqartoq pisariaqartumik paaqqutarisinnaajumallugu isumassorsinnaajumallugulu pinngitsaaliiffiusunik pilersoqarsinnaasar-

nera paasisinnaavara. Pingaaruteqartumilli aalajangiisuusoq unaavoq sulisut najugaqartunut pissaanermik inatsisikkut akuerisaasuinnarnik atuisassasut, pissaanermillu taamatut atuineq najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat pissusissaatut isiginiarlugu pisassasoq.

Sulisut utoqqaat illuanni paaqqutarinniffimmiluunniit najugaqartunut timikkut pinngitsaaliinermik atuinissamut periarfissaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisikkut (isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 1-ikkut, 21. november 2013-imeersukkut kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqarsimasukkut) aalajangersarneqarput.¹

Inatsimmi tassani pingaarnertut tunngaviit ilaat tulliuttuni naatsumik nassuiarpakka. Inatsisip sukumiinerusumik allaaserineqarnera eqqarsaatigalugu "Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat pillugu ilitsersuut – immikkoortoq III inersimasunut tunngasoq" taamani Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfiusumit 2013-imi novemberimi saqqummersinneqarsimasoq Naalakkersuisullu nittartagaanni www.naalakkersuisut.gl-imi atuarneqarsinnaasoq innersuussutigaara.

Oqaatigaara paaqqutarinniffinni najugaqartut ilaannaat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi pineqartunut ilaatinneqarmata. Taamaalilluni pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisip ilaa inunnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut tunngasoq inunnut aalajangersimasunut eqqarsartaatsikkut annertuumik ataavartumillu pisinnaasakillimasunut timikkut pinngitsaaliinermik atuinissamut taamaallaat periarfissivoq, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3. Tassani pisut qanoq issusiat apeqqutaatillugu utoqqaat illuanni najugaqartut puigortunngortut pineqartunut ilaatigut ilaatinneqarsinnaapput.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu inatsit aalajangersakkanik arlalinnik inuit pissaanermik atuiffiqarsinnaasut ataqqinassusiiaanngitsumik inatsiseqartitsinikkullu innarlitsaaliinermi illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaannik qulakkeereqataasunik imaqarpoq. Pissaanermik atuineq anguniarneqartumut naammaginartumik aammattaaq naapertuuttuussaaq, tak. § 30, imm. 2, sapinngisa-

---

¹ Tamatumani saniatigut ilimagisariaqarpoq pisuni immikkut ittuni pissaanermik atuisoqarsinnaassasoq, imminut ilersortariaqalernerne allatullu ajornartumik iliuuseqartariaqalernerne tunngaviit tunngavigalugit.

millu qajassuussinnerpaamik sivikinnerpaamillu pineqartumut najuuttunullu allanut sapinngisamik mianerinninnerpaamik pissalluni, taamaalilluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaaneq akornusiinerlu pinngitsoortinneqarsinnaaqqullugit, tak. § 30, imm. 1. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 30.** Pissaanermik atuinerit allatigulluunniit nammineq aalajangiinissamut pisinnaaitaaffimmum akuliunnerit qanorluunniit ittut atorneqalersinnagit, iliuseqarfiginninnernut pisariaqartinneqartunut inuk pineqartoq nammineq piumassutsimik peqataatinriarlugu kommune sumiiffigisaq periarfissanik tamanik atuissaaq.

Imm. 2. Pissaanermik atuneq anguniakkamut naleqqiullugu imminnut naapertuutumik atsikkutigisapput. Iliuseqarfiginninnerit minnerusumik akuliuffiusut naammappata, taakku atorneqassapput.

Imm. 3. Pissaanermik atuneq sapinngisamik mianersortumik sapinngisamillu sivikinnerpaamik pissaaq, aamma pineqartumut allanullu najuuttunut sapinngisamik mianerinnilluni pissalluni, taamaasilluni pisariaqanngitsumik kanngunarsaasoqassanngimmat akornutissarsisoqaraniluunniit. Nikanarsaataasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikassaasumik pinninneq inerteqqutaavoq.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit pinngitsaaliinermik atueriaatsit inatsimmi erseqqissumik taaneqarsimasut kisimik atorneqarnissaannut taamaallaat periarfissiivoq. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisikkut aalajangersarneqarpoq akuliunnerit taakku qanoq iliorluni qaqugukkullu pisassanersut. Soorlu nangimik taarsiinermi inuup aalajangerlugu tigummineqarnerani iluaqusersuutunik atuisoqassanngilaq, aalajangiillunilu tigummininneq aatsaat pisinnaalluni tamanna inuk taanna isumassorsinnaajumallugu pisariaqarluinnarpat. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-kkut aalajangersarneqarpoq, tassanilu pisuni timikkut eqqiluisaarnermik taaneqartartuni pissaanermik atuneq sukuimiinerusumik aalajangersaavigineqarpoq. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 33.** Kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi qaqutigut aalajangiisinnaavoq najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisor-tamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq inummik aalajangersimasumik tigumminilluni pissaanermik atuisinnaasoq, inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pineqartup isumassorneqarnissaata isumaginissaanut tamanna pisariaqarluinnartutut isi-

gineqarpat. Inuttut eqqiluisaarnermut atatillugu pissaanermik atuinerup siunissami pinngitsoornissaa peqatigisaanik qulakkeerniarneqassaaq.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq eqqiluisaarnermik pi-suni tulliuttuni akuerineqarsinnaassaaq:

- 1) Kigutinik saliineq.
- 2) Unngiarneq.
- 3) Qulinneq, uffarneq atisanillu taarsiineq.
- 4) Nujaaartinneq kukiartinnerlu.
- 5) Nangernik nalequttanillu taarsiineq.
- 6) Amerissaaneq.
- 7) Ulussat iluini qarngullu iluani nerisat sinnikuinik peersineq.

Imm. 3. Kommunalbestyrelsip aalajangiinerani eqqiluisaarnermi pissutsit piviusut suut aalajangiinermi pineqarnersut erseqqissaatigineqassaaq.

Imm. 4. Aalajangersimasumik tigungminninnermut ikiuutitut atortunik atuisoqassanngilaq, aamma aalajangersimasumik tigungminneriaaseq taamatullu iliornikkut angu-niagaasoq imminnut naleqqiullutik atsikkutigiissallutik.

Imm. 5. Aalajangersagaq manna naapertorlugu timikkut pissaanermik atuineq piffis-sami qaammatit pingasut tikillugit sivisussusilimmi akuerineqarsinnaavoq. Kommunal-bestyrelsi piffissamik sivitsuisinnaavoq, qaammatinilli 6-nik sivisunerunngitsumik, pi-neqartumi eqqiluisaarnikkut pissutsit pitsaanerulersinniarlugit periutsit allat peqatigi-saanik ineriartortinneqassammata, tak. imm. 2, oqaaseqatigiit aappaat.

Imm. 6. Inuup imm. 1 naapertorlugu siusinnerusukkut aalajangiiffigineqareersup tarnikkut pissutsimigut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillismanera suli ajor-seriaateqaqqippat, pisuni eqqiluisaarnermut tunngasuni aalajangersimasumik tigung-minnilluni timikkut pissaanermik atuinissamut akuersissut piffissamut qaammatit pi-ngasut tikillugit atuuttussaq pillugu aalajangiisoqaqqissinnaavoq, piffissaq qaammatit 6 tikillugit sivitsorneqarsinnaalluni.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit suliamik suliarinninnermut atatillugu piu-masaqaatinik arlalinnik pingajuattut imaqarpoq, piumasaqaatillu taakku piuma-saqaatinut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisikkut (pisortat ingerlatsi-neranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 8-kkut, 13. juni 1994-imeersukkut) tapertaapput.

Soorlu timikkut eqqiaanermut atatillugu aalajangiilluni tigungminninnerneq najuga-qartup kommunitut uninngavigisaani kommunalbestyrelsip aalajangiinera tun-ngavigalugu pisussaavoq, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 33-

mi qulaani issuarneqartumi imm. 1. Ilaquttat taamaattoqarpallu nakkutilliisup pineqaatit eqqarsaatigineqartut pillugit oqaaseqaataat kommunip aalajangiinernut tunngavittut ilaatigut pigineqassapput, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 41, nr. 4 imaattunik oqaasertaqartoq:

“**§ 41.** §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuttut pigineqassapput:

[...]

4) pineqaatit eqqarsaatigineqartut pillugit ilaquttat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.”

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aalajangiinerup kingornatigut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 48, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 48.** §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiinermi pineqartoq nammineq naammagittaalliuuteqarsinnaangippat, uisup nuliaasulluunnit, ilaquttap, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliuutiginnaavaat.”

Pissaanermik atuinerit suugaluartulluunniit kommunitut uninngavigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu tamatuma saniatigut nalunaarutigineqartussaapput. Nalunaarutiginnittarneq pillugu malittarisassat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 53-ikkut aalajangersarneqarput. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“**§ 53.** § 36 naapertorlugu najugaqarfissatut neqeroorummut tigutinneq pissaanermillu atuinerit assigiinngitsut tamarmik, ilanngullugit §§ 30-35 naapertorlugit pineqaatinut atatillugu pissaanermik atuinerit, najugaqarfittut neqeroorummit nalunaarsorneqassapput, kommunimilu sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassallutik.

Imm. 2. Immikkoortoq III naapertorlugu nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu pissaq

nalunaaruteqarnermut immersugassat immikkut ittut Naalakkersuisunit suliarineqartut atorlugit.”

5.3. Misissuiartortut misissuinermi oqaloqatiginninnitik aallaavigalugit pingaarnertut paasisaat unaavoq najugaqartunut timikkut pissaanermik atuinertup sapinngisamik annertunerpaamik atornaveersaarneqarnissaa Unganartup pisortaqatigiivisa eqqumaffigisorujussuugaat. Sulisulli amerlanerpaartaasa oqaatigaat pissaanermik najugaqartunut atuinissaq pisariaqartinneqarajuttartoq.

Paasisara unaavoq pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassaqaqarnera pisortaqatigiit sulisullu nalunngikkaat, pissaanerulli inatsisinik unioqqutitsinani atorneqarnissaanut periarfissat pisortaqatigiinnit sulisunillu ilisimaneqanngitsut. Uanga paasisara aammattaaq unaavoq nalunaarutiginninnermi immersugassat pisortaqatigiit kiisalu sulisut ilaasa arlallit nalunngikkaat, taakkuli sulinermi atorneqarneq ajortut.

Oqaatigaara eqqortumik nalunaarutiginnittarneq paaqqutarinniffimmi pissaanermik atuinermik – kommunit, Naalakkersuisut Ombudsmandeqarfiullu – pingaarnerusutigut nakkutilliineranni pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq. Pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninneq taamaalilluni Unganartumi najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerannik qulakkeerinneqataavoq.

Paasissutissat misissuiartortut tigusimasaat tunngavigalugit eqikkaallunga inerniliisariaqarpunga pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi malittarisassat Unganartup piffissami sivilunerusumi eqqumaffigisimanngikkai, malittarisassallu taakku Unganartumi najugaqartut eqqarsaatigalugit unioqqutinneqartarsimasut.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara akuliunnissamut periarfissat pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisikkut aalajangersarneqartut misissuiartortut pingaarnersiullutik eqqartorsimagaat, pisortaqatigiillu tamatumunnga atatillugu oqaatigisimagaat sulisut pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqarnerat annertusarneqarniartuq kiisalu pissutsit misissuiartortunit uparuarneqartut siunissaq eqqarsaatigalugu inatsimmik unioqqutitsisuujuunnaarsinniarneqarniartut.

Kommunip nalunaarusiaagallartoq manna tunngavigalugu nalunaarfigaanga kommunip pissaanermik atuisarneq pillugu peqqusissut kommunimi paaqqinnifinnut susassaqtunut tamanut 2021-mi ukiakkut nassiussimagaa, matumani pissaanermik atuinermik nalunaarutiginninnissamut pisussaaffeqarneq ilanngulugu eqqarsaatigalugu. Uanga paasisara unaavoq peqqusissut taanna Unganartup tigusimangikkaa, Unganartumili pisortaqtigiit pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit aamma nalunaarutiginninnermi immersugassat atorineqartarnerat pillugit pikkorissartitsineq misissuinerma kingornatigut paaqqutarinniffimmi ingerlassimagaat.

Kommunip peqqusissut taanna pillugu oqaatigaa paaqqinniffiit allat kommunip peqqusissummik taassuminnga nassiussiffigisimasorisani eqqarsaagalugit taakku aamma tigusaqarsimanginnerisut Unganartup peqqusissummik tigusaqarsimani paasissutissiissutaa tunngavigalugu kommunip misissorniaraa.

Unganartumi pisortaqtigiit kommunimut paasissutissiissutigaat pissaanermik atuinerit nalunaarutigineqartarnissaat siunissami eqqumaffigineruniaritsik.

Kommunip uannut oqaatigaa Unganartup pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasai suli naammangitsut. Isumaginninnermik Aqutsisoqarfiup suliaasaqarfimmi tassani ilinniartitsinissamik qanittukut neqerooruteqarnissaa kommunip tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigaa. Kommuni oqarpoq Isumaginninnermik Aqutsisoqarfik suliasamik taassuminnga tigusinngippat ilinniartitsineq kommunip nammineq aallartisarniaraa. Kommunip oqaatigaa pissaanermik atuisarneq pillugu ilinniartitsisoqarnissaa kommunip siusinnerusukku pilersaarusiorsimagaluaruaa, tamannali coronartoqarnera pissutigalugu taamaatinneqarsimasoq.

Ataatsimut isiginnillunnga isumaqarpunga pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmik ilisimasaqannginnerup najugaqartut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarnerat aalajangiisuusumik sanngiillisissimagaa. Tamanna akuerineqarsinnaanngitsutut isorisariaqarluinnartutullu isigaara.

Uanga paasinninnera unaavoq tamatumani annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasorlu. Taamaattumik Avannaata Kommuniani

kommunalbestyrelsi kommunip utoqqarnik paaqqinniffiutaanut qullerpaatut akissusaasuusoq aamma Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigaakka. Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmiq suliaasaqarfimmi oqartussaasuusoq aammattaaq nalunaarfigaara.

6. Pissaanermik atuinermik nalunaarsuisarneq nalunaarutiginnittarnerlu

6.1. Unganartuq e-mailikkut 9. februar 2022-meersukkut ilaatigut qinnuigaara 2021-mi 2022-milu pissaanermik atuisimanernik nalunaarutiginninnerit tamar-mik assilineri uannut nassiuteqqullugit.

Takussutissiaq e-mailikkut 4. marts 2022-meersukkut tiguara, tassanngalu er-serpoq pissaanermik atuinernik 2021-mi 2022-miluunniit nalunaarutiginnitto-qarsimanngitsoq. Pisortaqatigiit sulisuma ilaannik oqarasuaatikkut 7. marts 2022-mi oqaloqateqarnerminni oqaatigeqqippaat sulisut najugaqartunut ukioq manna siornaluunniit pissaanermik atuisimanngitsut. Pisortaqatigiit tamatumun-ga atatillugu oqaatigaat nalunaarutiginninnermi immersugassat nalunngikkitik.

Immikkoortumi 5.1-imi allaaserineqartutut pisortaqatigiit aallarniutitut oqaati-gaat sulisut najugaqartunut pissaanermik atuneq ajortut. Pisortaqatigiilli pisoq tamatuma kingornatigut ilaatigut eqqartartorpaat, tassanilu sulisup avalequt na-jugaqartup puigortunngortup qarnanit peersimavaa, najugaqartoq aalajangerlu-gu tigummineqartillugu. Pisoq taanna nalunaarutigineqarsimanngitsoq pisortaq-a-tigiit oqaatigaat.

6.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 1-ikkut aalajanger-sarneqarpoq aalajangiilluni tigummininneq inerteqqutaanngitsoq, inuup timik-kut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsi-lernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit ta-manna pisariaqarluinnartippassuk. Pissaanermik taamatut atuneq pisuni ataa-siakkaani pissutsinut naleqqussarneqassaaq, pisariaqarluinnartumillu qaangii-suussanani, tak. inatsimmi § 32, imm. 2. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 32. Inummik aalajangerlugu tigumminilluni, imaluunniit inimut allamukaassilluni timikkut pissaanermik atuineq inerteqqutaanngilaq, imaappat:

- 1) inuup timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartor-siortitsilernissaa ilimanavissumik aarlerinaateqarpat, aamma
- 2) pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu pissaanermik atuineq pisuni ataasiakkaani pissut-sinut tulluarsagaassaaq, pisariaqarluinnartumillu qaangiissanani.

[...]”

Pissaanermik atuineq suugaluartorluunniit najugarfiup nalunaarsortussaavaa kommunimilu uninngavigisami kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutigisussaallugu, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 53, imm. 1. Nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu nalunaarutiginninnermi immersugassat immikkut ittut atorlugit pissaaq, tak. inatsimmi § 53, imm. 2 qulaani issuarneqartoq.

Pisuni inatsimmik unioqqutitsiffiusumi nalunaarsuineq ingerlaannartumik kingusinnerpaamillu pineqaatip aallartinneqarnerata aqaguani pissaaq. Tamanna pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 1-ikkut aalajangersarneqarpoq.

Pineqaatit taamaattut kommunimi uninngavigisami kommunalbestyrelsimut aamma Naalakkersuisunut ingerlaannartumik kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit nalunaarutigineqassapput, tak. pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 54, imm. 2. Aalajangersagaq taanna imaattunik oqaasertaqarpoq:

“§ 54. Malittarisassanik unioqqutitsisoqartillugu, pissaanermik atuinerup ingerlaqqiinnarnissaanik aalajangiisoqarsimatinnagu, imaluunniit illersuisariaqalernerumut ajornartuulernermiluunniit pisinnaatitaanermut atatillugu akuliunneq pisimappat, ingerlaannaq nalunaarsuisoqassaaq, pineqaatillu aallartinneraniit kingusinnerpaamik aqaguani nalunaarsuisoqassalluni.

Imm. 2. Pineqaatit imm. 1 naapertorlugu nalunaarsorneqartut ingerlaannaq, kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsimut Naalakkersuisunullu nalunaarutigineqassapput.”

6.3. Imatut paasivara pisortaqatigiit pisuni pineqartuni naliliisimasut najugaqartup tamatuma kingornatigut pisumi tassani pissaanermik atuisoqarnissaa sooq pisariaqarsimasoq oqaloqatigineqarnera naammattoq.

Uanga paasinninnera unaavoq pissaanermik atuinerup nalunaarutigineqarnerata tunuani isiginiagassat pisortaqatigiit misissuiartortunik oqaloqatiginninnitik tunngavigalugit paasisimagaat, taamaattumillu pissaanermik atuinerit nalunaarutigineqartarnissaat siunissami eqqumaffigissagaat.

Paasissutissiissutigineqartulli aallaavigalugit tunngaviutittariaqarpara pisunik pissaanermik atuiiffiusunik pissaanermik atuisarnek pillugu inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat malillugit kingusinnerusukkut nalunaarutigineqarsimanngitsunik nalunaarutigineqanngitsunilluunnit siusinnerusukkut pisoqartarsimasoq sulilu pisoqartartoq.

Immikkoortumi 5.3-mi oqaatigineqartutut uanga paasisara unaavoq Uganartumi pisortaqatigiit pissaanermik atuisarnek pillugu inatsit nalunaarutiginninnermilu immersugassat atorineqartarnerat sulisuminnut misissuinerma kingornatigut pikkorissartitsissutigisimagaat. Kommunip aamma oqaatigaa pissaanermik atuisarnek pillugu inatsit Isumaginninnermik Aqutsisoqarfimmit kommunimilluunniit qanittukkut ilinniartitsissutigineqarnissaa naatsorsuutigineqartoq.

Uganartup pisortaata kommunimut oqaatigaa pissaanermik atuinerit nalunaarutigineqartarnissaat siunissami eqqumaffigineruniaritsik. Uganartup pissaanermik atuinerit pillugit immersugassanik immersorneqarsimasunik nassiussisarsimannginneranik kommunip eqqumaffiginnissimannginnera kommunip ajuusartigaa.

Kommunip oqaatigisai maluginiarpakka.

Uganartup pissaanermik atuinerit pissaanermik atuisarnek pillugu inatsit malillugu piffissami sivisunerusumi nalunaarutiginnittarsimannginnera kiisalu kommunip pissaanermik atuinerit pillugit nalunaarutiginninnermik tigusaqartarsimannginnerminut qisuariaateqarsimannginnera isorisarialittut isigaakka.

Immikkoortumut tassunga atatillugu annertunerusumik iliuseqaqqissanngilanga.

7. Aalajangiinermi ujatsiutaasanik annoraaminusunik atuineq

7.1. Pisortaqatigiit oqaloqatigineqarneranni misissuiartortut maluginiarpaat najugartut pingasut tamarmik issiavinni assakaasulinni kaassuartakkani issiasut ujatsiutaasanik annoraaminusunik issiavinnit nakkarnaveeqquserneqarsimasut. Uanga paasinninnera unaavoq najugaqartut taakkua ilaat marluk issiavimmi issiagaangamik ujatsiutaasanik annoraaminusunik taamatuttaa q nakkarnaveeqquserneqartartut. Pisortaqatigiit taamatuttaa q oqaatigaat inuk alla qaqutigoornerusumik taamatut nakkarnaveeqquserneqartartoq.

Pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigaat najugaqartut sisamat taakku makittarinniarnermikkut ajornartorsiuteqartut, taamaattumillu taakkua issiavimminnit assakaasulinnit kaassuartakkanit issiavinnilluunniit nakkartannginnissaat ujatsiutaasanik annoraaminusunik nakkarnaveeqquteqartitsinikkut qulakkeerneqartoq.

7.2. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 35-ikkut makku aalajangersarneqarput:

§ 35. Inuup timimigut annertuumik ajoqusernissaa nalorninaatsumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpasuk, najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortaq, imaluunniit sulisoq, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartoq, inuup nakkarnissaa pinngitsoortinniarlugu annoraaminernit ujatsiutaasat atorlugit issiavimmut kaassuartakkamut allatigulluunniit ikiorsiissummut, siniffimmut, issiavimmut, perusuersarfimmulluunniit aalajangiisinnaasoq, kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq.

Imm. 2. Illersuiniarnermut atortut imm. 1-mut ilaatinneqartut piffissami qanoq siviutigisumi atorneqarsinnaanerat pillugu kommunalbestyrelsi aalajangiissaaq, iliuserinninnerullu minnerusumik akuliuffiusup atorneqarsinnaanera ataavartumik nalilersortassallugu.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“§ 35 – annoraaminermi ujatsiutaasanik atuineq

Pisortaq tamatumunnga pisinnaatinneqartoq ujatsiutaasat annoraaminermik sanaat atorlugit issiavimmut kaassuartakkamut, siniffimmut, issiavimmut perusersarfimmulluunniit aalajangiilluni qilersinissamut kommunalbestyrelsimit akuerineqarsinnaavoq, inuup timimigut ajoqusernissaa annertuumik aarlerinaateqarpat, pisunilu ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqartilluinnarpassuk.”

Inatsisissatut siunnersuummi § 35 pillugu immikkut oqaaseqaatinit ilaatigut makku erserput:

“[...]

Illersuutit § 35 napertorlugu ujatsiutaasatut qituttutut ittut, taamaallaat nakkartoqarnissaa pinngitsoortinniarlugu atorneqarsinnaapput.

§ 35 naapertorlugu iliuitsimik atuigaanni, pineqartup isumaginninnikkut toqqissisimamera aamma isumannaatsuumiinnissaa, nammineq aalajangiinissamut pisinnaatitaafianit pingaartinneqarnerusimassaaq.

[...]”

Najugaqartup ujatsiutaasamik annoraaminiumik atuisoqarnissaa akuerippagu kommunalbestyrelsip akuersissutaanik pissarsiniarnissaq pisariaqanngilaq, takpissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi § 3.

7.3. Najugaqartoq issiavimminut assakaasulimmut kaassuartakkamut ujatsiutaasamik annoraaminiumik nakkarnaveeqquserneqarsimasut ilaat ataaseq missuiartortut oqaloqatigaat. Ujatsiutaasamik annoraaminiumik atuineq iluaralugu najugaqartup oqaatigaa.

Najugaqartulli ujatsiutaasamik annoraaminiumik nakkarnaveeqquserneqarsimasut tamarmik tamatumunnga akuersisimanersut erseqqissumik paasinngilara.

Kommunip nalunaarusiaagallartoq tunngavigalugu paasissutissiissutigaa najugaqartut marluinnaat nakkarnaveeqqutinik ujatsiutaasanik annoraaminiumik massakkut atuisuusut, najugaqartullu marluk taakku tamatumunnga akuersisimasut Uganartup pisortaata oqaatigisimagaa.

Paasisara unaavoq kommunip Unganartumi pisortaasoq 8. juni 2022-mi ataatsimeeqatigisimagaa, pissaanermillu atuisarneq pillugu inatsimmi § 3 aamma § 35 tassani sammineqarsimasut. Paasisara aammattaaq unaavoq kommunip Unganartumi pisortaasoq kommunillu innarluutlinnut siunnersortaa ataatsimiitsissimagai, taamaalilluni Unganartuq iluaqusersuutinik allanik amerlanerusuniluunniit nakkarnaveeqqutinut ujatsiutaasanut annoraaminiusunut taartaasinnaasunik pisariaqartitsinersoq pilertornerpaamik naliliisoqassalluni.

Kommunip oqaatigisai maluginiarpakka, immikkoortumullu tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

8. Silammut matunik parnaarsimatitsineq assiaqutsiinerlu

8.1. Puigortunngortunik sullissivimmi silammut matumik parnaarsimatitsineq

Paaqqutarinniffimmi ini ataatsimoorfiusartut misissuiartortunit misissorneqarput. Puigortunngortunik sullissivimmi silammut matup parnaarsimanera misissuiartortut tamatumunnga atatillugu maluginiarpaat.

Puigortunngortunik sullissivimmi inimit qullermit silammut matu majuartarfinnut sivingasunut ammartarpoq. Pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigaat najugaqartut arlallit majuartarfiit taakku ersigigaat, najugaqartullu sulisunit ikiorneqaratik tassuunaqqukkunik nakkarsinnaanerat pisortaqatigiit ernummatigigaat. Pisortaqatigiit oqaatigaat sulisut silammut matu taanna taamaattumik parnaarsimatikkaat. Matup matuersaataa iikkami nivinngaavimmi matserfiup teqqeqquanut talerperlermut ikkunneqarsimasumi nivingavoq.

Puigortunngortunik sullissivimmi sulisut oqaloqatigineqarnerminni oqaatigaat najugaqartut matuersaat nivinngaavimmit tigusinnaangikkaat matulu ammarsinnaangikkaat. Sulisulli pisoq ataaseq oqaluttuaraa, tassanilu najugaqartup matu mapperniarlugu matuersaat nivinngaavimmit tigusimavaa matuli ammarsinnaasimanagu.

Pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigaat matumik immikkut ammaatip taasuma atornissaanut akuersissut paaqqutarinniffiup kommunimit pissarsiariniarsimanngikkaa.

Malugaara inimit qullermit inimit allermut elevatoreqartoq. Paasisara unaavoq najugaqartut elevatori taanna atorsinnaagaat. Pisortaqatigiilli misissuiartortut Unganartup initaanik misissuineranni oqaatigaat elevatori massakkut iluarsaan-neqartoq.

8.2. Unganartumi silammut matumik parnaarsimatitsineq

Misissuiartortut paaqqutarinniffimmi init ataatsimoorfiusartut misissuinermi misissorpaat, silammullu matu parnaarsimasoq misissuiartortut tamatumunnga atatillugu malugalugu.

Unganartup initaani allerni torsuusap isuani matoqarpoq. Matu taanna aqqusaarlugu naqqup ataani ineeqqanut tummeraqarpoq. Matu taanna parnaarsimatinneqarpoq, matuersaalli – puigortunngortunik sullissivik pillugu qulaani allaaserineqartutut – nivinngaavimmi matserfimmum ikkunneqarsimasumi nivingavoq.

Tummeqqat asserlugit aammattaaq ammartartoqarpoq, taannalu taamatuttaaq parnaarsimavoq, taamaalillutillu najugaqartut matu ammagaluarpalluunniit tummeqatigoorsinnaanatik.

Pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigaat kommunip akuersissutaa paaqqutarinniffiup pissarsiariniarsimanngikkaa.

Oqaatigaara najugaqartut elevatori inimit qullermit inimit allernut sulit atorsinnaagaat.

8.3. Unganartumi silammut matumik assiisimaneq

Inimit allerni torsuusamit aneerasaartarfimmum aniariaqarpoq, taannalu ilaatigut saarullinnik panersiivittut atorneraqarpoq. Torsuusamiit aneerasaartarfimmum silammum matu parnaarsaaserneqarsimavoq, pisortaqatigiillu oqaatigaat taanna atorneraarunnaarsimasoq.

Taluusaq kivigaq najugaqartut matumik aqqusaarsisinnaajunnaarsillugit inissinneqarsimavoq.

Pisortaqatigiit misissuiartortunut oqaatigaat kommunip akuersissutaa paaqqutarinniffiup pissarsiariniarsimanngikkaa, parnaarsaat taamani atorineqarmat, kiisalu assersuinissamut kommunip akuersissutaa paaqqutarinniffiup massakkut pissarsiariniarsimanngikkaa.

8.4. Inatsiseqartitisnikkut tunngavigisaq

8.4.1. Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matunik ammaatit immikkut ittut pillugit makku aalajangersarneqarput:

“§ 31. [...]

Imm. 4. Najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummi pisortap, imaluunniit sulisup, pisortamit taamatut iliornissamut piginnaatinneqartup matunik ammaassutit immikkut ittut inummut ataatsimut arlaqartunulluunniit atorsinnaagai kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, imaappat

1) inuup inuilluunniit arlallit najugaqarfittut ulluuneraniluunniit neqeroorummik qimatsinermigut/qimatsinermikkut timikkut annertuumik ajoqusernissamut imminut allanilluunniit ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat, aamma

2) aarlerinaatip tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisuni ataasiakkaani pissutsit tamanna pisariaqarluinnartippassuk, aamma

3) inatsimmi periarfissat sinneri kinguneqanngitsumik atorineqareersimappata.

Imm. 5. Imm. 4 naapertorlugu matunik ammaassutinut immikkut ittunut ilaapput matup tigummivii marloqiusat, matumik ammaanissamut marloriarluni toorsineq assigisaallu. Iliuserisaq imatut matumik parnaarinissutaassanngilaq, pineqartulli killilersugaanani ingerlasinnaaneranut atatillugu kinguarsaataassalluni, taamaasilluni sulisut maluginiarsinnaassammassuk pineqartoq anisoq.

Imm. 6. Imm. 4 naapertorlugu iliuserisaq aallartinneqarpat, najugaqartut killilersugaanatik ingerlasinnaanerat mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik ikkussisoqassaaq, taamaasilluni najugaqartut matumik ammaassummik immikkut ittumik namminneq atuisinnaanngisut matumik ammaanissamut pisariaqartitaminnik ikiorneqassammata. Najugaqartut imm. 4 naapertorlugu iliuserinninnermut ilaasut, aatsaat anitsaaliorneqarsinnaapput § 34-mi aalajangersagaq tamatuma peqatigisaanik atorineqarpat.

[...]

§ 41. §§ 31, 33, 34 aamma 35 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut tunngavittut tulliuttut pigineqassapput:

- 1) piginnaanikillineq pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppersaartit pisariaqartinneqartut,
- 2) pineqaatit aallartinnissaat pillugu aalajangiisoqarnissaa siunniunneqartinnagu isumaginninnikkut perorsaalluni ikiunneq paaqutarinninnerlu pillugit paasissutissat,
- 3) piffissaq qanoq sivilutigisoq pineqaatit pisariaqarfissaattut naatsorsuutigineqartoq pillugu paasissutissat, aamma
- 4) pineqaatit eqqarsaatigineqartut pillugit ilaqtat taamaattoqarpallu nakkutilliisup oqaaseqaataat.

[...]

§ 48. §§ 31, 33, 34, 35, 36, imm. 2, 38, 39, imm. 2 aamma § 42, imm. 3 naapertorlugit kommunalbestyrelsip aalajangiineri Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmu apuunneqarsinnaapput.

Imm. 2. Inuk aalajangiineri pineqartoq nammineq naammagittaalliuteqarsinnaanngippat, uisup nuliaasulluunnit, ilaqtat, nakkutilliisup imaluunniit allap inummut pineqaammik pineqartumut sinniisup kommunalbestyrelsip aalajangiinera naammagittaalliutigisinnaavaat.”

Pissaanermik atuisarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani inatsisissatut siunnersuut pillugu oqaaseqaatinit nalinginnaasunit ilaatigut makku erserput:

“§ 31 – Kalerrisaarutit sumiiffisiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat kiisalu matunik ammaassutit immikkut ittut.

Inunnut puigortunngortunut malittarisassat immikkut ittut aalajangersakkap imarai. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami inuit 18-it qaangerlugit ukioqartut tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillissimasut nalinginnaasumik pineqarput. Aalajangersakkami tassani malittarisassatigut inuup ingerlaffinik atavartumik malinnaanissamut oqartussaasut pisinnaatinneqanngillat, aamma matunik ammaassutit immikkut ittut parnaarsaativittut ittussaanaatik, aammalu innuttaasut killilersugaanngitsumik ingerlasinnaanerit mianeriniarlugu matumi kalerrisaarummik, innuttaasup matumik ammaanissamut pisariaqartitaminik ikiorneqarnissaanik qulakkeerinnittumik ikkussisoqassaaq.”

Inatsisissatut siunnersuummi § 31 pillugu immikkut oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Imm. 4

Pisut immikkut ittut ilaanni, allat tamaasa iluatsinngitsunik misilinneqartarsimagaluar-pata, matunik ammaassutininik immikkut ittunik kommunalbestyrelsi atuisinnaavoq. Assersuutitut taaneqarsinnaapput matut tigummivii marloqiusat, matunik ammaaniarluni marloriarluni toortarissat assigisaalluunniit, innuttaasut ilaasa tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakillissimasut aninissaat pinngitsoortin-riarlugu pisariunerulersinniarluguluunniit atorneqartussat, anigunik ajoqusernissamat imminnut ulorianartorsiortilissagamik allanilluunniit ulorianartorsiortitsilerlutik.

Imm. 5

Parnaarsaativittut atortunik atuisoqaqqusaanngilaq. Aqqusinertigut angallannermi pissutsit ulorianartut atuussinnaapput, pinngortitami nunaminertat pineqartup tammarfigisinnaasai immikkut ittuusinnaapput, imaluunniit silap pissuserisinnaavai (isserujussuarnera kiarujussuarneraluunniit) atortunik taakkuninnga atuinissamat tunngavissis- sinnaasut, allat annikinnerusumik akuliuffiusut iluatsinngitsumik misilinneqareersi- mappata. Taamaalilluni iliuutsimik taama annertutigisumik akuliuffiusumik matumik ammaassutitut immikkut ittutut ittumik iliuuseqalertigani, iliuutsinik annikinnerusumik akuliuffiusunik, soorlu inun- nut kalerrisaarutininik sumiiffissitutinillu atuinerup misiliiso- qareersimanissaata piumasaqaatiginera, matumut silarlermut matunik ammaassutininik immikkut ittunik atuinissamat periarfissanut allannguutaanngilaq. Taamaalilluni naju- gaqarfittut neqeroorutit il.il. illutamikkut imatut aqqissugaappata, innuttaasup nam- mineersinnaanngitsup najugaqarfimminit anilerneru sulisunit pisariitsumik takuneqar- sinnaasunngorlugu, tamanna siunertamat naapertuutissaaq, taamaasilluni iliuusissat piffissaagallartillugu iliuuserineqarsinnaammata.

Imm. 6-imut

Kikkut tamarmik matunik ammaassutininik namminneq atuisinnaanngitsut atuinissamat pisariaqartitaminnik ikiorneqassapput, innuttaasoq angerlarsimaffimminnit anitsaaliu- gaaneq pillugu aalajangersakkamat ilaatinneqartoq pineqanngikkaangat.”

8.4.2. Uanga paasinninnera unaavoq puigortunngortunik sullissiviup initaani qul- lerni tummeqqanut aniariaani matu kiisalu Unganartumi inini allerni silammut matu tassaasut silammut matut, parnaarseriaatsillu tassaasut parnaarsaatit, taakkuami qanoq atorneqarnissaat najugaqartut paasisinnaanngimmatigit.

Taamaalilluni paasisara unaavoq puigortunngortunik sullissivimmi parnaarseriaaseq puigortunngortut aniniarnerannut kinguarsaataannaanani taakkuninnga anisinnaajunnaarsitsilluni mattussivinnerusq.

Najugaqartut taakkua tummeqqanik namminneq atorunikkitt assut ajoquserfigisinnaasaminnik atuinnginnissaannik pisortaqatigiit najugaqartunik isumassuinerminnut ilaatillugu aallaavittut kissaateqarnerat paasisinnaavara.

Tamatumunngali peqatigitillugu naliliivunga puigortunngortunik sullissivimmi silammut matumik kiisalu Unganartumi inini allerni matunik parnaarsueriaaseq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matunik ammaatinik immikkut ittunik atuinissamut periarfissat pillugit malittarisassanik unioqqutitsisuusut, kommunalbestyrelsimmi akuersissutaanik siumut pissarsiniartoqarsimanngimmat, parnaarsueriaatsillu taakku paarnaarsaasersuinivittut pissuseqarmata.

Uanga tamatuminnga paasinninnera najugaqartut elevatorimik atuisinnaajuaanarnerannit allanngortinneqanngilaq.

8.4.3. Uanga paasinninnera unaavoq Unganartumi inini allerni tummeqqat tungaannut ammartartoq kiisalu Unganartumi torsuusamit aneerasaartarfimmut silammut matu najugaqartut tulleriinneri malillugit tummeqqanik matumillu atuinissaannut akornusiissuusq kiisalu parnaarsueriaatsit parnaarsaasersuinertorpiaq pissuseqartut, tassami tulleriinneri malillugit ammartartup aamma matup qanoq ammarneqarnissaat najugaqartut paasisinnaanngimmassuk.

Qulaani oqaatigineqartutut najugaqartut taakkua tummeqqanik namminneq aqutigigunikkitt assut ajoquserfigisinnaasaminnik atuinnginnissaannik pisortaqatigiit najugaqartunik isumassuinerminnut ilaatillugu aallaavittut kissaateqarnerat paasisinnaavara.

Naliliivungali puigortunngortunik sullissivimmi silammut matumik kiisalu Unganartumi inini allerni matunik parnaarsueriaaseq pissaanermik atuisarneq pillugu inatsimmi matunik ammaatinik immikkut ittunik atuinissamut periarfissat pillugit malittarisassanik unioqqutitsisuusut, kommunalbestyrelsimmi akuersissutaanik

siumut pissarsiniartoqarsimanngimmat, parnaarsueriaatsillu taakku parnaarsaasersuinivittut pissuseqarmata.

8.4.4. Misissuiartortut paasisaat unaavoq pisortaqatigiit matunut ammaatit immikkut ittut atorpeqarneranni periarfissat killilersuutillu qulaani pissanermik atuisarnek pillugu inatsimmi allaaserineqartut ilisimanngikkaat.

Kommunip nalunaarusiaagallartoq tunngavigalugu oqaatigaa puigortunngortunik sullissiviup matua aamma Unganartup immikkoortorta qarfiata nalinginnaasup matua parnaasimajunnarsimasut kiisalu aneerasaartarfimmit silammut matumut assiaqqutsiussa q peerneqarsimasoq.

Kommunip aammattaq oqaatigaa kommunip teknikkimut immikkoortorta qarfia allanngortitsinermi akuutinneqarsimasoq, kommunillu Unganartup pisortaanut erseqqissarsimagaa najugaqartut ingerlaarsinnaanermut kiffaangissuseqarnerat ataqqineqassasoq.

Kommunip oqaatigisai tusaatissatut tiguakka, immikkoortumullu tassunga atatilugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

9. Najugaqartut aalakoornartortalinnik imigassartornerannik killilersuineq

9.1. Malittarisassat najugaqartut ineeqqaminni ininiluunniit ataatsimoortarfiusuni aalakoornartortalinnik imigassartornerannik killilersuisut tikilluaqqusissutitut quppersakkami takuneqarsinnaanngillat.

Pisortaqatigiilli oqaloqatigineqarnerminni oqaatigaat najugaqartut imigassanik aalakoornartortalinnik taamaallaat ataasinnguamik marlunnguanilluunniit imersinnaatitaasut. Najugaqartut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut arlaannaataluunniit malittarisassa q taanna eqqaanngilaa, imigassartornerminniluunniit killilersorneqartutut misigisimalluni oqaatiginagu.

Pisortaqatigiillim 2019-imi pisoq ataaseq oqaluttuaraat, tassanilu inuk imerajuttoq paaqqutarinniffimmi najugaqartussatut tiguneqarsimavoq. Najugaqartoq taanna ilisimatinneqarpoq Unganartumi imigassamik aalakoornartortalimmik i-

merneq inerteqqutaasoq, taamaattumillu pineqartoq imigassamik aalakoornar-tortalimmik imertarunnaarsimalluni. Taamaalillutik puigortunngortutut ilisarnaait pineqartup Unganartumut nuunnginnermini ilisarnaatigisimasai peerussimap-put. Taamaattumik pineqartoq taanna paaqqutarinniffimmit nakkutigineqarluni inissiamut 2022-mi nuussimavoq.

9.2. Oqaatigaara Unganartumi najugaqartut ineeraat pineqartut namminerisa-mittut angerlarsimaffiisut atuummata, oqartussaasorlu innutaasunut aatsaat aa-lajangiisinnaasoq inatsisiliornermi pissaanermik tigummiqartumit taamaalior-nissamut piginnaatitsissummik peqaruni. Inatsisilerinermermi oqartarnertut imaap-poq oqartussaasoq inatsisikkut tunngavissaqassasoq. Tamanna inatsisikkut tun-ngavissaqarnissamik piunasaqaammik taaneqartarpoq, ingerlatsinermillu inatsi-seqartitsinermermi inatsimmik naapertuuttumik aallaveqarnissamik tunngaviup nas-sataralugu. Tunngavimmi tassani paaqqutarinniffinni najugaqartut pineqartunut aamma ilaatinneqarput.

Oqartussaasup inatsisikkut tunngavigisaa malittarisassani allassimasuni allassi-manngitsuniluunniit aalajangersarneqarsimasinnaavoq. Malittarisassat allassima-sut assersuutigalugu tassaapput inatsisit Inatsisartunit akuerisaasut imaluunniit nalunaarutit aqutsinermermi allaffissornikkut malittarisassat inatsimmik tunngave-qartut. Malittarisassat allassimanngitsut tassaapput inatsiseqartitsinermermi tunnga-viit nalinginnaasut. Inatsimmik naapertuuttumik tunngavissaqartussaanerup ilaatigut manna nassataraa, tassalu pisortat ingerlatsivianni sulineq inatsimmik imaluunniit inatsiseqartitsinikkut tunngavimmik akuerisaasumik allamik tunnga-vissaqassasoq. Akuliunneq annertunerujartortillugu inatsisikkut tunngavigissaq qularnaannerujartussaaq.

Tamatuma saniatigut manna nalinginnaasumik ilimagineqarpoq, tassalu pisortat paaqqinniffiutaat aaqqissuusaanermut tunngasunik taaneqartartut tunngaviga-lugit ataatsimut malittarisassanik aalajangersimasunik aalajangersaasinnaallu-tillu paaqqinniffik ingersinnaaqqullugu pisariaqartunik aalajangiisinnaasut. Innut-taasulli kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffiisa, matumani Tunngaviusu-mik Inatsit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissut ilan-ngullugit eqqarsaatigalugit, aaqqissuusaanermut tunngasut tunngaviginissaan-nut killilersuutit arlallit nassataraat.

9.3. Najugaqartup aalakoortup paaqqutariniarnerata sulisunut ilungersunarsinnaanera paasisinnaavara.

Uanga naliliinera unaavoq inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaannermik aallaaviup, qulaani allaaserineqartutut, manna nassatarigaa, tassalu najugaqartut namminneq ineeqqaminni aalakoornartortalimmik ataasinnguit marlunguilluunniit sinnerlugit imeqqusaannginnerat ima annertutigisumik akuliunnerusoq, taamatut aalajangersaanissamut inatsisikkut tunngavissamik erseqqissumik qularnaaatsumillu piusoqartariaqarluni.

Kommunip nalunaarusaagallaartoq tunngavigalugu oqaatigaa Unganartup pisortaata kommunimut nalunaarutigisimagaa najugaqartut taakkulu pulaartoqarunik pulaartui imigassanik aalakoornartortalimmik piumasamittut imersinnaasut, tamanna najugaqartup pineqartup ineeraani ingerlanneqarpat.

Unganartup oqaatigisai maluginiarpakka, immikkoortumullu tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

10. Siniffimmi pujortarnerup inerteqqutaanera

10.1. Unganartup tikilluaqqisissutitut quppersagaanit najugaqartunut tunniunneqartartumit ilaatigut makku erserput:

“Pujortarneq naneruutillu: Najugaqartut ineeraanni pujortarneq periarfissaavoq, matu matullugu pujortareernermi silaannarissarneq innersuunneqarpoq. Cigaret qamitat eqqaavimmut inginngisaannaruk, arsaajaavimmut pappiaqqaat ilinngisaannakkut, siniffimmilu pujortarneq inerteqqutaavoq.”

Pisortaqatigiit misissuinermi uppersarsarlugu oqaatigaat siniffimmi pujortarnerup inerteqqutaanera aalajangiusimaneqartoq, tassani najugaqartoq siniffimmi pujortartoq ilisimatinneqassalluni tamanna inerteqqutaasoq. Pisortaqatigiit oqaatigaat pujortarnermik inerteqquteqarneq ikuallattoornissap ulorianaateqarneranik tunngavilersorneqartoq.

10.2. Oqaatigaara pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15-imi, 26. maj 2010-meersumi (pujortartarneq pillugu inatsimmi) § 2, imm. 1, nr. 4-kkut aalajangersarneqartoq inatsit ilinniarfinni, meeqqanik paaqqinniffinni, matumani meeqqanik angerlarsimaffinni ulluunerani paarsisartut ilanngullugit eqqarsaatigalugit, kiisalu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ilinniartut ineqarfiini sullissivinnilu taakkununnga assersuunneqarsinnaasuni atorneqassasoq.

Oqaatigaarattaq pujortartarneq pillugu inatsit paaqqutarinniffinni il.il. najugaqartut namminnerisamittut ineeqqaminni pujortartarnerat pillugu aalajangersakamik imaattumik imaqartoq:

“**§ 5.** Paaqqutarinniffittut angerlarsimaffinni, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni, najugaqarfissatut neqeroorutini, ilinniartut ineqarfiini assigisaannilu inunnit 18-it sinnerlugit ukiulinnit arlalinnit najuqarfigineqarnerusuni namminerisamik angerlarsimaffittut atuuttuni najugaqartut ataasiakkaat 18-it sinnerlugit ukiullit ineeqqami inissiamiluunniit angerlarsimaffittut najugaqarfigisaminni pujortarsinnaapput.
[...]

10.3. Najugaqartut siniffimminni pujortartarnerisa akuersaarneqarneratigut ikuallattoorsinnaanermik ulorianartup pilersarnera paasilluarsinnaavara, pingaartumik najugaqartoq taamaaliortoq puigortunngortuuppat.

Uanga naliliinera unaavoq inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaannermik aallaaviup qulaani allaaserineqartutut manna nassatarigaa, tassalu najugaqartup siniffimmini pujortarnissaanik assut annertuumik akuliuffiusumik inerteqqut inatsisikkut erseqqissumik qularnaatsumillu tunngaveqartussaasoq.

10.4. Isumaqarpungattaq najugaqartut siniffimminni pujortartarnerinik inerteqquteqarneq pujortartarneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1-imik unioqutitsinerusoq.

Kommunip nalunaarusiaagallartoq tunngavigalugu oqaatigaa siniffimmi pujortarneq inerteqqutaajunnaartoq. Kommunilli oqaatigaa najugaqartut pujortassagunik

issiavimmut ingillutik pujortartarnissaat sulisut najugaqartunut siunnersuutiginiaraat.

Kommunip oqaatigisai maluginiarpakka, immikkoortumullu tassunga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

11. Pujortartut pujuannik najuussuinissamut illersuineq

11.1. Misissuiartortut Unganartup initaanik misissuinermit ineeqqanit torsuusaniillu tupap pujuata tikka erseqqissumik sakkortuumillu naamasinnaavaat.

Pisortap misissuinermit oqaatigaa najugaqartut pujortassagaangamik ineeqqamik matui matusaqqullugit silaannarissaasaqqullugillu kaammattorneqartartut, kiisalu pisortaqtigiit silaannarmik saliissutinik marlunnik torsuusami inissinneqarsimasunik pisisimasut. Pisortaqtigiit aammataaq oqaatigaat sulisut oqarfigineqarsimasut najugaqartut inaannut isinnginnerminni najugaqartut pujortareersiisaqqullugit.

Misissuiartortut sulisunik arlalinnik oqaloqateqarput, taakkualu oqaatigaat pujortartut pujuannit najuussuineq akornutigisaritsik.

Misissuiartortut paasisaat unaavoq najugaqartut ineeqqaminni pujortareeraangamik ineeqqaminnik silaannarissaagajunngitsut, pujortartillutilluunniit ineqqamik matui matuneq ajoraat.

11.2. Oqaatigaara pujortartarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannit nr. 15-imit, 26. maj 2010-meersumit (matuma kingornatigut pujortartarneq pillugu inatsimmik taaneqartartussamit) ilaatigut makku ersertut:

“§ 5. [...]

Imm. 2. Paaqqinniffik paaqqinniffimmi sulisut najugaqartullu allat pujortanngikkaluarlutik tupap pujuannik najuussuinissaannut illersorniarlugit sunniuteqarluartunik sunniuteqassaaq. Paaqqinniffiup najugaqartut peqqusinnaavai sulisut ineeqqami inissamiluunniit namminerisatut angerlarsimaffittut atuuttumi isersimatillugit pujortartaqqunagit.”

Pujortartarneq pillugu inatsit piareersarlugu suliani § 5 pillugu immikkut oqaaseqaatini ilaatigut makku oqaatigineqarput:

“Sukumiisunik qulakkeerinnermut tunngatillugu pisuni ataasiakkaani naliliineq apeqqu-taavoq. Ineeraq namminerisamilluunniit inigisaq pujortarfiusoq sullissiviup iluani init allat eqqarsaatigalugit soorunami matuneqarsinnaasuusaaq. Tamatuma saniatigut ineeqqat ataasiakkaat pujortareernerup kingornatigut silaannarissarneqartassasut sulliffeqarfiup peqqusissutigisinnaavaa.

Sulisut najugaqartullu sinnerisa illersorneqarnissaat qulakkeerniarlugu annertuneru-sumik suliniuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqarpat inini ataasiakkaani pisariaqarne-ratut annertutigisumik silaannarissarfilersuisoqarsinnaavoq. [...]”

11.3. Malugaara Unganartup pujortartut pujuannik najuussuineq najugaqartut pujortartartut ineeqqaminni pujortartut matuminnik matusisaqqullugit silaanna-riisaasaqqullugillu kaammattuinnikkut silaannarmillu saliissutinik ikkussuinikkut pinaveersaartinniarsarigaa.

Misissuiartortut namminneq takusaat sulisullu ataasiakkaat oqaaseqaataat tunngavigalugit naliliivunga pujortartut pujuannik najuussuiner-mik pinaaveersaartitsinerit naammattumik sunniuteqanngitsut.

Kommunip nalunaarusiaagallartoq tunngavigalugu oqaatigaa pujortaneq allanut annertunerpaamik akornutaanaveersaarteqqullugu sulisut najugaqartunut malugeqquniaraat, taamaattumillu pujortartoqarnerani ineeqqap ininut ataatsimoorfiusartunut matua matoqqatinneqartassasoq kiisalu silaannarissaasoqartassasoq.

Kommunip aammattaaq oqaatigaa silaannarmik saliissutit angisuut marluk ininut ataatsimoortarfinnut pisiarinqarsimasut ikkussuunneqarsimasullu kiisalu silaannarmik saliissutit mikinerusut arlallit najugaqartut ineeraannut pisiarinqarsimasut ikkussuunneqarsimasullu. Kommunip oqaatigaa silaannarmik saliissutit mikinerusut amerlanerusut pisiarinqarniartut.

Kommunip oqaatigisai maluginiarpakka, immikkoortumullu tassunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

12. Aalakoornartortalimmik imigassarsunnittoqartillugu pulaartunik killilersuineq

12.1. Tikilluaqqusissutitut quppersagaq misissuineq sioqqullugu e-mailikkut 7. marts 2022-mi tigusara malittarisassanik pulaarneq sioqqullugu pulaarnermi luunniit aalakoornartortalimmik imigassartornermik killilersuisunik imaqaangilaq.

Pisortaqatigiilli misissuinermi oqaatigaat Unganartumut pulaarniarluni takkuttoq aalakoornartortalimmik imigassarsunnikkuni iseqqusaanaviangitsoq. Uanga paasinninnera unaavoq pulaarniarluni takkuttoq aalakoornartortalimmik imigassarsunnikkuni inini ataatsimoortarfimmeeqqusaaneq ajortoq najugaqartulluunniit ineeraaneeqqusaaneq ajorluni.

Malittarisassaq taanna ilaqutaasut misissuiartortunit oqaloqatigineqartut arlaannaataluunniit eqqaangilaa, malittarisassalluunniit taakkua najugaqartunut pulaarniarnermi akornutaasutut oqaatiginagit. Najugaqartut arlaannaataluunniit malittarisassaq taanna taamatuttaaq eqqaangilaa.

12.2. Pulaarnernik killilersuineq eqqarsaatigalugu pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassatigut makku aalajangersarneqarput:

§ 37. Inuit najugaqarfissatut neqeroorutini sulisoqartuni ininillu ataatsimoorussanik peqartuni najugaqartut kimit pulaarneqarnissartik namminneq aalajangissavaat, taamaattoq tak. § 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2.

§ 38. Najugaqariaatsini § 37-imi taaneqartuni ininut ataatsimoorussanut pulaartut ilaasa isersinnaanerat killilersorneqassasoq kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq, imaappat:

- 1) pulaartoq najugaqartunut allanut sulisunulluunniit nakuuserpat nakuusernissamiluunniit qunusaarippat, imaluunniit najugaqartut sinnerinut sulisunulluunniit ulorianartorsiortitsisumik pissusilersuuteqarpat,
- 2) pulaartoq, timikkut nakuuserneq pingikkaluarlugu, najugaqartunut allanut sulisunulluunniit ajoqusersuippat imaluunniit uumisaaraluni ajoqusersuippat, imaluunniit
- 3) inini ataatsimoorussaniinnerni pulaartup pissusilersornera nalinginnaasumik toqqissisimajunnaarsitsinermigut, imaluunniit inini ataatsimoorfiusuni avatangiisinik naakkittaannerulersitsinermigut, imaluunniit ikiuinermik pisariaqartinneqartumik su-

liaqarnissamut ajornakusoornerulersitsinermigut najugaqartut sinnerinut sulisunul-
luunniit annertuumik ajoqusersuutaappat.

Imm. 2. Pulaartup najugaqarfiup ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut iser-
sinnaanissaa kommunalbestyrelsip imm. 1 naapertorlugu aalajangiinermini qulakkiis-
savaa.

§ 39. Pulaartut aalajangersimasut inip ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut
isersinnaanerannik killiliisunik kommunimi sumiiffigisami kommunalbestyrelsi aalaja-
ngiisinnaangilaq.

Imm. 2. Taamaattoq pulaartut aalajangersimasut sulisunut § 38, imm. 1, nr. 1-imi
2-milu taaneqartunik pissusilersuuteqartut, ikiuinerup pisariaqartitap suliarinerata na-
laani najugaqarfiup ilaani tassani isersimaqqusaajunnaarlugit kommunalbestyrelsi aa-
lajangiisinnaavoq.

§ 40. § 38, imm. 1, aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit, kommunimi
sumiiffigisami kommunalbestyrelsip ataatsimiititaliilluunniit ataavartup ataatsimiin-
nerani aalajangigaassapput.

Imm. 2. Taamaattoq sulianik maannakkorpiaq pisariaqartitsineq pissutigalugu kom-
munalbestyrelsip ataatsimiititaliilluunniit ataavartup ataatsimiinneranni, tak. imm. 1,
suliarineqarnissamut utaqqinneqarsinnaangitsunik ingerlatsivik § 38, imm. 1 aamma
§ 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiigallarsinnaavoq.

Imm. 3. Imm. 2 naapertorlugu aalajangiigallarneq aalajangiigallarnerup atuutilersin-
nerata kingorna, oqartussaasunut imm. 1 naapertorlugu aalajangiisinnaatitaasunut a-
kuerisassanngorlugu sapinngisamik piaartumik saqqummiunneqassaaq.

Imm. 4. § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pisuni ataasiakkaani
sapiinngisamik pisariaqarnerpaaginnarnut killeqartinneqassapput. Pulaartumut killiler-
suutit qanoq annertutiginerat piffissamilu qanoq sivisutigisumi atuuttussaanerat aala-
jangiinermi takuneqarsinnaassaaq. Suliniutit minnerusumik akuliuffiusut pulaartumut
atornissaasa misilinneqarsimanissaat aalajangiinissamut piumasagaataavoq.

Imm. 5. § 38 aamma § 39, imm. 2 naapertorlugit aalajangiinerit pulaartoq najuga-
qartorlu pillugit aalajangigaassapput.”

12.3. Pulaartut aalakoortut sulisunut aalajangersimasunik ajornartorsiutissaqa-
lersitsinnaanerit paasisinnaavara.

Pissaanermilli atuisarneq pillugu inatsimmi § 37-p manna toqqaannartumik nas-
sataraa, tassalu pulaartut inissiap ilaanut najugaqartup kisimi atorsinnaasaanut
isernissaat inerteqqutigineqarsinnaangitsoq.

Tamanna tunngavigalugu uanga paasinninnera unaavoq Unganartup pulaarniar-tunik aalakoornartortalimmik imigassarsunnitsunik tamanik itigartitsisarnera i-natsisinik unioqquitsinerusoq.

Kommunip nalunaarusiaagallaartoq tunngavigalugu oqaatigaa najugaqartut, aamma inunnik imigassamik aalakoornartortalittorsimasunik, pulaartoqarsinnaa-titaanerat Unganartup massakkut eqqumaffigileraa. Tamanna tunngavigalugu paasisara unaavoq Unganartup inuit imigassamik aalakoornartortalittorsimasut pulaarnissaat itigartitsissutigisarunnaaraa.

Kommunip oqaatigisai maluginiarpakka, immikkoortumullu tassunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissananga.

13. Malitseqartitsiviginnineq

Unganartooq qinnuigaara nalunaarusiaq manna sulisunut, najugartunut najuga-qartullu ilaqutaannut paasissutissiissutigeqqullugu.

Nalunaarusiap matuma assilinera Naalakkersuisoqarfimmut ilisimatitsissutitut nassiuppara.

Unganartumi Ilulissaniittumi misissuina pillugu suliaq matumunna inaarneqar-tutut isigaara.

Nalunaarusiaq manna 2022-mi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqaru-maarpoq, nittartakkakkullu www.ombudsmandi.gl-ikkut tamanut saqqummiun-neqarumaarluni.

Misissuinerup inatsiseqartitsinikkut tunngavia

Ombudsmandip sulineranut inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni (matuma kingornatigut Ombudsmandi pillugu inatsimmik taaneqartartussami) nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi aalajangersarneqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat Inatsisartunit qinerneqartarpoq, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, sulinerminili Inatsisartunut attuumassuteqarani, tak. § 6, imm. 1. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsiviisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqarput, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Oqartussaasut inuillu Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut inatsiseqartitsineq atuuttoq unioqqutillugu iliuseqarnersut suliassaminnilluunniit ingerlatsinerminnut atatillugu allatigut kukkussuteqarnersut sumiginnaanersulluunniit Ombudsmandip misissugassaraa, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 19, imm. 1. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliamillu paasinninnini aamma saqqummiussinnaallugu, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 20.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiitsigut siullertigut aalajangersarneqarpoq paaqqinniffiit suliffeqarfiilluunniit kiisalu atorfeqarfiit allat Ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut sulluunniit Ombudsmandip misissorsinnaagai. Taamatut misissuineranut atatillugu – Ombudsmandi pillugu inatsimmi §§-ini 19-imi 20-milu aalajangersarneqartut saniatigut – Ombudsmandip pissutsit paaqqinniffiup aaqquussaananeranut ingerlanneqarneranullu tunngasut kiisalu pissutsit paaqqinniffimmik atuisut pineqartarnerannut taakkulu pillugit ingerlatanut tunngasut inuppalaartumik misigittartumillu isiginnittaaseq aallaavigalugu naliliiffigisinnaavai, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 16-imi oqaaseqatigiit aappaat.